

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ВІДЕОБЛОГ ДЛЯ КНИГОЛЮБІВ НА ПЛАТФОРМАХ
СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА МЕСЕНДЖЕРІВ: «ЛІТЕРАТУРНИЙ КВЕСТ:
ЗНАЙДИ СВОЮ ІСТОРІЮ»**

Студентки IV курсу, групи 4ЖБ
Освітньої програми Журналістика
Галузі знань 061 Журналістика
Спеціальності 061 Журналістика
Ступеня вищої освіти бакалавр
Подорожної Олени Григорівни
Науковий керівник: доцент, кандидат
філологічних наук, , **Богатько В.В.**

Розширена

шкала

Кількість балів ____ Оцінка: ECTS ____

Голова Екзаменаційної комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени Екзаменаційної комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Анотація

Подорожна О.Г. Відеоблог для книголюбів на платформах соціальних мереж та месенджерів: «Літературний квест: Знайди свою історію». Дипломна робота освітнього рівня бакалавра. Спеціальність 061 Журналістика. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2025.

Дипломна робота присвячена розробці відеоблогу для книголюбів на платформах соціальних мереж та месенджерів під назвою «Літературний квест: Знайди свою історію». Наукова розвідка передбачала створення контенту, який прагне зберегти пам'ять про злочини країни-агресора та подвиги наших захисників та цивільних.

У науковій роботі розглянуто особливості формування відеоблогів у цифровому середовищі, проаналізовано платформи для розміщення контенту, а також розроблено концепцію літературного квесту як інноваційного формату взаємодії з аудиторією. Практична частина охоплює створення серії відео та статей, які містять огляди книг про війну та інтерактивні завдання.

Результати дослідження можуть бути використані для підвищення ефективності просування літературних проєктів у соцмережах і месенджерах.

Ключові слова: відеоблог, книголюби, війна, соціальні мережі, месенджери, літературний квест, цифровий контент, популяризація читання

Annotation

Podorozhna O.H. Videoblog for Book Lovers on Social Media and Messenger Platforms: «Literary Quest: Find Your Story». Bachelor's Thesis. Specialty 061 Journalism. Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University. Vinnytsia, 2025.

The thesis is dedicated to the development of a videoblog for book lovers on social media and messenger platforms called «Literary Quest: Find Your Story.» The aim of the work is to create content that seeks to preserve the memory of the aggressor country's crimes and the heroism of our defenders and civilians. This work also promotes war literature and expands the audience so that more people learn about such literature. The study examines the features of videoblog formation in the digital environment, analyzes platforms for content placement, and develops the concept of a literary quest as an innovative format of audience engagement. The practical part includes creating a series of videos and articles combining book reviews about the war and interactive tasks. The research results can be used to enhance the effectiveness of promoting literary projects on social networks and messengers.

Keywords: videoblog, book lovers, war, social media, messengers, literary quest, digital content, promotion of reading

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
1.1 Теоретична база	5
1.2 Обґрунтування проекту	17
1.3 Мета роботи	18
1.4 Джерела фактів	19
1.5 Технічні й програмні засоби	21
1.6 Сфера застосування	21
II. СПЕЦИФІКАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО БЛОГУ «ЛІТЕРАТУРНИЙ КВЕСТ: ЗНАЙДИ СВОЮ ІСТОРІЮ»	23
2.1 Структура відеоблогу	23
2.2 Технічні характеристики	24
2.3 Музичний супровід	24
2.4 Ідейно-смісловий задум	24
2.5 Специфікація аудиторії	24
III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	25
IV. СЦЕНАРІЙ АВТОРСЬКОГО ВІДЕОБЛОГУ ДЛЯ КНИГОЛЮБІВ НА ПЛАТФОРМАХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА МЕСЕНДЖЕРІВ «ЛІТЕРАТУРНИЙ КВЕСТ: ЗНАЙТИ СВОЮ ІСТОРІЮ»	30
ДОДАТКИ	43

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Теоретична база

У цифрову епоху соціальні мережі та месенджери перетворилися на ключові хаби комунікації, де формується нова культура споживання інформації. Згідно з останніми даними, 85% української інтернет-аудиторії (22,8 млн осіб) щодня використовує соцмережі, причому TikTok охоплює 10,5 млн користувачів, Instagram – 9,1 млн, а YouTube став майже універсальним джерелом контенту з охопленням 95%. Паралельно Telegram перетворився на провідний медіаканал: 76% українців отримують новини саме через месенджер, що підкреслює його роль не лише як засобу зв'язку, але й як платформи для освітніх та культурних ініціатив [1, с.1].

Відеоконтент сьогодні домінує в цифровому просторі, охоплюючи 82% всього інтернет-трафіку. Ця тенденція кардинально впливає на популяризацію літератури: короткі відеоформати (Reels, TikTok-відео) генерують на 300% вищу залученість порівняно з текстовим контентом. Зокрема, серед молоді віком 16-24 роки:

- 68% знайомляться з книжковими новинками через «booktok» та «bookstagram»;
- 41% відзначають, що саме відеорецензії мотивують їх до читання, тоді як друковані медіа втрачають актуальність.

Теоретичний аспект цієї трансформації ґрунтується на ідеях Маршалла Маклюєна, який ще у 1964 році наголосив: «Середовище є повідомленням». Ця теза набуває нового звучання в епоху цифрових медіа: формат подання контенту визначає його сприйняття та вплив. Наприклад, інтерактивні відеоблоги перетворюють пасивне читання на соціальний досвід, де користувачі:

- у реальному часі обговорюють сюжетні повороти у Telegram-чатах;
- створюють фанатський контент (меми, візуальні цитати) на основі книг;
- участь у літературних квестах у Stories [13, с. 320].

Як наслідок, література перестає бути індивідуальним заняттям – вона перетворюється на колективну пригоду, що формує нові комунікативні паттерни. Проєкт «Читомо» (Україна) наочно демонструє цей ефект:

- після запуску серії інтерактивних відео про твори Ліни Костенко продажі її книг зросли на 50%;

- хештег **#українськакласика** у TikTok зібрав 2,7 млн переглядів за 2023 рік, перетворившись на віртуальний книжковий клуб.

Таким чином, медіалітерація (вміння аналізувати та створювати контент у цифровому середовищі) стає невід'ємною частиною сучасного читання. Це відкриває нові горизонти для популяризації літератури, але й ставить виклики: необхідність адаптувати класичні тексти до динамічних візуальних форматів, подолати феномен клішованого мислення та зберегти глибину художнього аналізу [40, с. 1].

Цифровий медіаландшафт, зосереджений на візуальних та інтерактивних форматах, створює унікальні умови для революції у літературній комунікації. Соціальні мережі перетворюють читання з інтровертного процесу на соціокультурний феномен, де кожен користувач стає учасником глобального діалогу про книги. Проте успіх цієї трансформації залежить від вміння поєднувати інноваційність із збереженням сутності літературного мистецтва [20].

Усупереч можливим ризикам, інтерактивні візуальні формати, такі як booktube і bookstagram, наочно демонструють успішне поєднання інноваційності з різноманітністю літературного досвіду.

Концепція конвергентної культури, де старі та нові медіа взаємодіють, сприяє формуванню спільнот навколо спільних інтересів. Цей процес яскраво втілюється у феномені літературного блогінгу: відеоблоги про книги (booktube, bookstagram) трансформують читання з індивідуального процесу в колективний соціальний досвід.

Наприклад, челендж #КнигаВОдинКадр у TikTok зібрав понад 12 000 публікацій за 2023 рік, демонструючи еволюцію від споживання до медіапродуцентності.

Одночасно дослідниця І. Коваленко констатує системний недолік українських книжкових проєктів: 78% з них зосереджені на традиційних рецензіях, ігноруючи потенціал інтерактивності та гейміфікації. Лише 15% використовують функції соцмереж (квести, AR-фільтри), що різко контрастує з глобальними трендами: хештег #BookTok досяг 65 млрд переглядів, перетворившись на потужний інструмент популяризації літератури. В Україні ж лише 30% книжкового контенту аналізує національних авторів, що свідчить про дисбаланс між глобальним впливом і локальним контекстом.

Аналіз сучасного книжкового ринку та критичного дискурсу в Україні виявляє суттєвий дисбаланс між увагою до глобального й локального контенту. Лише близько 30% літературознавчих досліджень, рецензій і культурних оглядів присвячено аналізу творів українських авторів, тоді як більша частина фокусується на перекладній, переважно західній літературі. Такий стан справ негативно впливає на формування культурної самосвідомості, знижує видимість українських письменників у місцевому інформаційному просторі та на міжнародній арені, а також сприяє формуванню хибного уявлення про «вторинність» національної літератури у порівнянні з глобальними взірцями. Цей розрив також помітний у видавничій політиці, де комерційні інтереси нерідко переважають над необхідністю підтримувати локальний контент. У результаті українські автори втрачають важливі можливості для розвитку, а читачі залишаються без доступу до поглибленого осмислення своєї культурної ідентичності. Подолання цієї проблеми вимагає системного підходу. Варто активізувати проведення критичного аналізу, посилити інтеграцію творів українських письменників у навчальні програми шкіл та університетів, а також забезпечити стратегічну підтримку для розвитку національного літературного ринку.

Серед сучасних українських письменників є чимало тих, хто з початком повномасштабного вторгнення росії вирішив не лише продовжувати свою творчу діяльність, а й стати на захист країни. Поет і перекладач *Сергій Жадан* активно підтримує фронт як волонтер, часто перебуваючи в зоні бойових дій. *Борис Гуменюк*, автор збірки «Вірші з війни», упродовж багатьох років служить у лавах Збройних сил України. Прозаїк і публіцист *Артем Чех* також долучився до ЗСУ, передаючи свій досвід війни через щоденники та літературні твори. Ці митці не лише борються зі зброєю в руках, а й водночас фіксують події війни у своїх текстах – чесно, глибоко і правдиво.

Серед тих, кому війна принесла особливо трагічну долю, важливе місце займає *Володимир Вакуленко* – дитячий письменник, поет і громадський діяч. Живучи на окупованій Ізюмщині, з початком російського вторгнення він підтримував українських військових, залишаючись у своєму місті та допомагаючи односельцям. У 2022 році його викрали і згодом убили російські окупанти. Щоденник, який Вакуленко вів під час окупації, він заховав у саду; пізніше він був знайдений і став важливим свідченням трагічних подій війни. *Олександр Михед*, сучасний український письменник, есеїст і культуролог, з 2022 року став членом комунікаційної команди Збройних сил України. Його діяльність полягає у співпраці з військовими прямо на передовій. Його книга «Після війни» є значущим документально-художнім текстом про реалії бойових дій, створеним на базі інтерв'ю з військовослужбовцями і власних спостережень автора. Михед показує, що слово також може бути потужною зброєю, нарівні зі зброєю фізичною.

Ці письменники стали символами живої сили української літератури, яка не ховається від можливостей осмислити трагедію війни, а сміливо входить у її вир із гідністю, болем і прагненням до правди.

У контексті літератури квестові механіки перетворюють читання на пригоду: користувачі не спостерігають за сюжетом, а стають його «детективами». За даними експерименту платформи Міго, учасники книжкових квестів у TikTok на 45% частіше завершують читання твору [51, с.1].

У час, коли кожен день випробовує українців на міцність, літературний блог перетворюється на унікальний інструмент виживання – не фізичного, а духовного. Він поєднує в собі:

- психологічну рятівну шлюпку, де людина знаходить тишу серед хаосу;
- міст між поколіннями, де слова предків набувають нового звучання;
- інструмент консолідації, де тисячі незнайомців стають єдиною спільнотою [39, с. 1].

Тоді, коли кожен день вимагає від українців неймовірної стійкості, цифровий простір перетворюється на сховок не лише для інформації, а й для духовної розради. Повномасштабна війна змінила правила гри: тепер соцмережі стали тим місцем, де люди шукають рівновагу між жорстокою реальністю та потребою у красені й розумінні. За результатами Інституту масової інформації за 2023 рік ця тенденція набуває конкретних обрисів:

- більше 60% аудиторії свідомо обирає контент, який поєднує в собі легкість розваги, терапевтичний ефект і освітній компонент – немов теплу чашку чаю після важкого дня;
- майже 80% молоді уникає агресивних заголовків, віддаючи перевагу форматам, що нагадують розмову з близькою людиною – довгу, щиру, наповнену сенсом [48, с. 1].

Сучасний український книжковий ринок зазнав глибоких трансформацій під впливом соціокультурних, політичних та технологічних чинників. Ці зміни особливо посилилися після повномасштабного російського вторгнення в лютому 2022 року, що стало каталізатором як викликів, так і нових можливостей для українського книговидання [40, с.1].

Після Революції Гідності 2014 року український книжковий ринок почав активно змінюватися. Зокрема, відзначався помітний ріст українськомовного сегмента: за даними Держкомтелерадіо, частка українськомовних видань зросла з 38% у 2013 році до 56% у 2021 році. Це свідчить про поступове зміщення мовних пріоритетів у видавництві та читанні. Водночас російськомовна

продукція, хоч і зменшувалася, залишалася вагомою частиною ринку — близько 40% [40, с. 2].

Важливим фактором підтримки національного книговидавання стала державна програма «Українська книга», яка забезпечувала фінансування видання творів українських авторів, а також перекладів світових бестселерів українською мовою. Це сприяло розширенню асортименту українськомовної літератури та підвищенню її якості [54, с. 1].

З початком повномасштабного російського вторгнення книжковий ринок зазнав кардинальних змін, що відобразилися у структурі мовних уподобань, тематичних пріоритетах та форматах видань. За даними Книжкової палати України, у 2022–2023 роках спостерігаються такі ключові тенденції:

1. Різке зростання частки українськомовних видань – до 85-90%, що свідчить про посилення національної ідентичності та культурної самосвідомості.

2. Майже повна відмова від перекладів з російської мови, що є реакцією на політичний контекст і прагнення дистанціюватися від агресора.

3. Збільшення кількості перекладів з англійської, польської та німецької мов на 40%, що свідчить про активну інтеграцію української культури у європейський та світовий контекст.

4. Активний розвиток нових видавничих проєктів, орієнтованих на українськомовного читача, включно з молодіжною літературою, дитячими книгами та нон-фікшн [37, с. 81].

Зміни в тематичній структурі книжкового ринку відображають актуальні суспільні настрої. Значно зросла частка військової, історичної та патріотичної літератури. Це включає як художні твори, так і документальні свідчення, мемуари учасників бойових дій, а також дослідження історії України. Така література не лише інформує, а й формує національну свідомість, підтримує моральний дух суспільства.

Військова тематика стала однією з найпомітніших та наймасовішою в сучасній українській літературі, особливо після початку повномасштабного

вторгнення росії у 2022 році. За останні роки на українському книжковому ринку вийшло понад тисячу книг про війну, з яких приблизно 150 були опубліковані лише у 2022 році. Ці видання охоплюють широкий спектр жанрів – від фронтових щоденників, мемуарів і репортажів до художніх творів та дитячих книг про війну [44, с. 1].

Особливої уваги заслуговують книги, написані безпосередньо військовими та ветеранами, яких наразі налічується понад 1300 авторів. Їхні твори – це «мистецтво факту», що не потребує додаткової верифікації, оскільки вони безпосередньо відображають реальний досвід війни. Такі книги стають бестселерами і активно представлені на провідних книжкових фестивалях України, зокрема «Книжковому Арсеналі» та Book Forum.

Військова література виконує кілька важливих функцій: вона є інструментом рефлексії та самотерапії для авторів і читачів, джерелом історичних свідчень для майбутніх поколінь, а також формує національну ідентичність і підтримує патріотичний дух суспільства. Видавництва створюють спеціалізовані лінійки воєнної літератури, а деякі з них орієнтуються виключно на цей жанр [27, с.10].

Попит на військову літературу залишається високим і у 2024 році, незважаючи на складні умови війни, що свідчить про її значущість у культурному та суспільному житті України.

За 2023 рік в Україні з'явилося 270 нових видавництв, що майже вдвічі більше, ніж у 2022 році (152 видавці) і порівняно з довоєнним 2021 роком (293 видавці). Загалом у 2023 році було зареєстровано 302 суб'єкти видавничої справи, з яких 270 – нові. Це свідчить про активну реакцію ринку на виклики війни та зростання інтересу до української книги [11, с. 2].

Обсяг випуску книжкової продукції у 2023 році зріс на 73% за кількістю видань і на 203% за накладом порівняно з 2022 роком. Водночас, за даними Книжкової палати, у 2023 році видали 15 000 назв книг загальним накладом 24,6 млн примірників, що значно перевищує показники 2022 року. Однак це все ще не досягло рівня доковідного 2019 року [11, с. 4].

У 2023 році вартість книг зросла на 30% порівняно з 2021 роком, а у 2024 році ціни підвищилися ще на 7%. Це пов'язано з інфляцією, зростанням вартості паперу, друку, а також прав на видання [11, с. 5].

Прибутки українських видавництв у 2023 році зросли удвічі порівняно з 2022 роком і перевищили рівень 2021 року більш, ніж на третину. Зростання прибутку відбулося переважно за рахунок підвищення цін, а не збільшення накладів, які у 2023 році становили лише 55% від рівня 2021 року.

Десять найбільших видавництв за виторгом у 2024 році отримали 3,5 млрд грн, що на 45% більше, ніж у 2023 році. Лідером став “КСД” з виторгом 1,1 млрд грн – це рекордний показник за 25 років моніторингу.

Інші великі видавництва, такі як «Ранок», «Фоліо», «Видавництво Старого Лева», «Vivat» і «Наш Формат», також демонструють значне зростання виторгу, що пов'язано із розширенням асортименту, зростанням попиту та підвищенням вартості виробництва книг [10, с. 4].

Тенденції розвитку:

- *розширення асортименту*: видавництва активно збільшують кількість українських та перекладених видань, а також розвивають електронні книги, аудіокниги та мерч;

- *децентралізація*: зростає роль регіональних видавництв, що сприяє культурному розмаїттю та локальному розвитку;

- *Міжнародна інтеграція*: збільшується кількість перекладів з європейських мов і спільних проектів з іноземними партнерами;

- *структура ринку*: великі видавництва швидше адаптуються до викликів і посилюють свої позиції, що створює умови для їх домінування.

Перспективи подальшого розвитку:

1. Подальша державна підтримка – розширення програм фінансування, грантів та освітніх ініціатив для підтримки авторів, перекладачів і видавців [12, с. 1].

2. Розвиток цифрових форматів – інвестиції у технологічну інфраструктуру, створення платформ для електронних та аудіокниг, а також впровадження нових форматів, що відповідають сучасним трендам[12, с. 1].

3. Зміцнення міжнародних літературних зв'язків – активізація співпраці з іноземними партнерами, участь у міжнародних культурних програмах та перекладацьких проектах.

4. Підвищення якості перекладів – навчання перекладачів, стандартизація перекладацьких практик, залучення професійних редакторів і коректорів для забезпечення високого рівня текстів.

Державна підтримка через програми типу «Українська книга» сприяла розвитку національного книговидання. Зросла кількість перекладів світових бестселерів українською мовою, що раніше часто виходили виключно російською [12, с. 1].

Повномасштабне вторгнення стало каталізатором кардинальних змін у видавничій сфері. За даними Книжкової палати України, у 2022–2023 роках спостерігається:

1. Різке зростання частки українськомовних видань до 85-90%.
2. Майже повна відмова від перекладів з російської мови[16, с. 3].
3. Збільшення кількості перекладів з англійської, польської та німецької мов на 40%.
4. Активний розвиток нових видавничих проектів, орієнтованих на українськомовного читача[16, с. 2].

Основні тенденції сучасного етапу:

- *тематичні зміни*: значно зросла частка військової, історичної та патріотичної літератури;
- *форматні інновації*: розвиток електронних видань та аудіокниг;
- *регіональний розвиток*: децентралізація видавничої справи, активізація регіональних видавництв;
- *міжнародна співпраця*: зростання кількості спільних проектів з європейськими видавництвами[16, с. 6].

Перспективи подальшого розвитку пов'язані з:

- подальшою державною підтримкою видавничої справи;
- розвитком цифрових форматів;
- зміцненням міжнародних літературних зв'язків;
- підвищенням якості перекладів.

У період, коли кожен день вимагає від українців неймовірної стійкості, цифровий простір перетворюється на сховок не лише для інформації, а й для духовної розради. Повномасштабна війна змінила правила гри: тепер соцмережі стали тим місцем, де люди шукають рівновагу між жорстокою реальністю та потребою у красі й розумінні. За даними Інституту масової інформації за 2023 рік, ця тенденція набуває конкретних обрисів:

– більше 60% аудиторії свідомо обирає контент, який поєднує в собі легкість розваги, терапевтичний ефект і освітній компонент — немов теплу чашку чаю після важкого дня [24, с.1];

– майже 80% молоді уникає агресивних заголовків, віддаючи перевагу форматам, що нагадують розмову з близькою людиною — довгу, щиру, наповнену сенсом[24, с. 2].

Література про війну посідає унікальне місце серед інших літературних жанрів. Вона не тільки передає історичні події та хроніки воєн, але й розкриває глибокий внутрішній світ людських переживань, моральних виборів і цінностей, пов'язаних із боротьбою за свободу та захист рідної землі.

По-перше, література про війну відіграє важливу роль у формуванні національної свідомості та почуття патріотизму. Вона описує героїзм, самопожертву і відданість своїй країні, сприяючи усвідомленню значущості захисту держави та виховуючи гордість за власний народ. Такі твори допомагають зрозуміти не лише воєнні дії, але й боротьбу за свободу, людську гідність і моральні ідеали через глибокий емоційний контекст. У межах літературного відеоблогу «Літературний квест: Знайди свою історію» цей жанр має особливу роль, пропонуючи кілька ключових напрямів для дослідження і аналізу [3, с. 1].

Уведення таких текстів до програми літературного відеоблогу збагачує знання молоді про історію своєї країни, причини й наслідки конфліктів, формуючи водночас основи їхньої моральної свідомості.

По–друге, жанр літератури про війну має значний освітній потенціал. Він не лише надає художню цінність, а й глибокі знання про військову справу, тактику, стратегії та навіть психологічні аспекти війни. Такі тексти сприяють розвитку критичного мислення, аналізу ситуацій і здатності приймати складні рішення. Використання цього жанру в рамках квестових завдань стимулює учасників вивчати історичні процеси, порівнювати різні перспективи та аналізувати соціальні й політичні умови. Це надзвичайно актуально сьогодні, адже базові знання про конфлікти й безпеку стають невіддільною частиною свідомого громадського життя [3, с. 4].

По–третє, література про війну виконує значну психологічну функцію. Вона надихає на стійкість, мужність і терпіння у складних обставинах. Через оповіді про героїв читач отримує можливість краще зрозуміти реалії війни, подолати власні страхи та знайти внутрішню силу. Молоде покоління особливо потребує таких прикладів для формування сильних моральних принципів і життєвих орієнтирів. Водночас ці твори допомагають усвідомити ціну миру та важливість захисту рідної країни. Крім того, інтеграція цього жанру в сучасні цифрові формати – такі як відеоквести чи блоги – відкриває нові можливості для популяризації військової тематики серед молоді. Використання інтерактивних інструментів, соціальних мереж і онлайн-платформ робить контент доступним і привабливим. Завдання з воєнно-літературним акцентом не лише залучають аудиторію до пізнання нових фактів, але й розвивають творчий потенціал і навички роботи з інформацією [3, с. 2].

Література про війну була й залишається важливим елементом культурного й освітнього надбання суспільства. Вона сприяє зміцненню національної ідентичності, формуванню патріотизму та моральної свідомості народу. Інтеграція цього жанру в концепцію літературного квесту не лише робить його більш змістовним і різноманітним, але й додає проекту значної суспільної

цінності. Це дозволяє молоді краще зрозуміти свій зв'язок з минулим і усвідомити власну роль у майбутньому нації.

В умовах повномасштабної війни блогінг та буктокінг перетворилися на потужні інструменти боротьби, які виконують кілька ключових функцій: поширення правдивої інформації, організація допомоги, психологічна підтримка населення, патріотичне виховання та формування критичного мислення.

Блогінг став альтернативою традиційним ЗМІ, які часто піддаються цензурі або маніпуляціям. Через Telegram-канали, YouTube-блоги та соціальні мережі українці отримують оперативну інформацію з перших рук – від військових, волонтерів та очевидців подій. Такі платформи як "Оперативний ZSU" або "Військо.Інфо" швидко повідомляють про обстріли, пересування військ та інші важливі події. Окремо варто відзначити роботу фактчекерів, які аналізують фото, відео та заяви ворога, спростовуючи фейкову інформацію [38, с. 1].

Важливим напрямком блогінгу стала координація волонтерської допомоги. Через соцмережі організовуються збори коштів на потреби армії, пошук житла для ВПО, донорські акції та інші важливі ініціативи. YouTube-трансляції, де показують реальне використання зібраних коштів, підвищують довіру та мотивацію донаторів [14, с. 1].

Окремої уваги заслуговує психологічна складова блогінгу. Психологи ведуть терапевтичні блоги, проводять онлайн-консультації, допомагаючи людям справлятися з тривогами та стресом. Історії переживших трагедії чи поранених військових надихають та показують приклади стійкості [19, с. 1].

Буктокінг у воєнний час зосередився на військовій літературі, виконуючи просвітницьку та патріотичну функції. Буктокери аналізують як класичні твори про війну, так і сучасні щоденники учасників бойових дій. Популяризація книг про героїв, історію українського спротиву, психологію виживання допомагає формувати громадянську позицію та національну ідентичність. Особливо важливими стали короткі відео-огляди у TikTok чи Instagram, які дозволяють швидко залучати молодь [58, с. 2].

Синергія блогінгу та буктокінгу проявляється у спільних проєктах: стрімах з обговорення книг, спільних челенджах, створенні тематичних спільнот. Це формує новий тип комунікації, де інформація, освіта та підтримка поєднуються в єдиний механізм опору [38, с. 3].

У довгостроковій перспективі блоги та книжкові огляди воєнного часу стануть важливим історичним джерелом, яке допоможе зрозуміти дух українського спротиву. У цифрову епоху слова стали такою ж зброєю, як і техніка - вони інформують, об'єднують, надихають і дають надію на перемогу.

Проект «Літературний квест» реалізує цей потенціал, переплітаючи нитки традиції з золотими нитками сучасних технологій, і в кожному епізоді доводить: культура може бути фортецею, яку ніхто не здасть.

1.2 Обґрунтування проєкту

Сучасна війна росії проти України стала не лише знаковою подією в історії, а й серйозним викликом для всіх сфер суспільного життя, особливо в галузях гуманітаристики, культури та літератури. Цей важкий період стимулював потужний творчий розвиток серед українських авторів, публіцистів та журналістів, які прагнуть не лише зафіксувати події, але й переосмислити трагедії, втрати, подвиги та трансформації національної ідентичності.

У 2022–2025 роках опубліковано значну кількість творів, які передають як індивідуальний, так і колективний досвід цієї війни. Однак, незважаючи на зростання кількості літератури на воєнну тематику, залишається проблема її доступності для широких верств населення. Молодь і частина дорослого населення все рідше звертаються до традиційного формату читання, надаючи перевагу динамічним і візуальним видам контенту. У цьому контексті створення літературного відеоблогу сприймається як перспективний напрямок. Відеоформат дозволяє передати сутність літературного твору коротко, емоційно і змістовно, сприяючи популяризації авторів, підтримці національної книжкової індустрії та розширенню дискусій про війну в суспільному просторі. Відеоблог під назвою «Літературний квест: Знайди свою історію» покликаний об'єднати

книжкову культуру з сучасними комунікаційними платформами. Через відеоогляди, авторські рефлексії, інтерв'ю з письменниками та військовими глядачі отримують можливість глибше зрозуміти літературу про війну, відчувати емоційний зв'язок із подіями та переосмислити власну роль у суспільних процесах.

Проект спрямований на задоволення низки важливих суспільних потреб:

✓ *Збереження національної пам'яті*: література воєнного періоду служить цінним свідченням епохи, а її популяризація сприяє увіковіченню важливих історичних моментів.

✓ *Формування інформаційної стійкості*: в умовах гібридної війни критичне мислення, медіаграмотність і культурна самосвідомість стають ключовими якостями для громадян.

✓ *Психологічна та емоційна підтримка*: читання текстів про війну та їх обговорення надає терапевтичний ефект через співпереживання героям та рефлексію власних переживань.

✓ *Поєднання поколінь*: використання сучасних платформ, як-от YouTube, TikTok чи Instagram, робить літературні твори більш доступними для аудиторій різного віку – від ветеранів до молоді й освітян.

✓ *Підтримка української книжкової індустрії*: відеоблог виступає як медіаплатформа для просування українських авторів та видавництв, привертаючи увагу до їх внеску у висвітлення реалій війни.

Таким чином, літературний відеоблог стає багатофункціональним інструментом соціальної взаємодії, об'єднуючи освітній, культурний, патріотичний, естетичний та меморіальний аспекти. Реалізація такого проекту ґрунтується на гармонійному поєднанні цих складових.

1.3 Мета роботи

Метою дипломного проекту «Відеоблог для книголюбів на платформах соціальних мереж та месенджерів: «Літературний квест: Знайди свою історію»

є створення інтерактивного відеоблогу, який популяризує читання та літературу серед різних аудиторій через соціальні мережі та месенджери.

Для реалізації мети визначено такі завдання:

1. Аналіз алгоритмів Instagram та TikTok:
 - ✓ дослідити особливості вірусного поширення книжкового контенту (на прикладі #BookTok);
 - ✓ визначити оптимальні часи публікацій та тривалість відео (Reels: 2-4 хвилини, TikTok: 2-4 хвилини).
2. Розробка інтерактивного сценарію квесту
3. Адаптація контенту під платформи
 - ✓ для TikTok:
 - ✓ квест-челенджі
 - ✓ для Instagram:
 - ✓ інтерактивні Stories-тести.
4. UGC-стратегія залучення аудиторії
5. Виробництво контенту:
 - ✓ зйомка та монтаж 8 відео-відгуків;
 - ✓ написання статей.
 - ✓

1.4 Джерела фактів

Для створення авторського літературного відеоблогу «Літературний квест: Знайди свою історію» було використано такі джерела :

1. *«Я перетворююсь. Щоденник окупації»*. Вибрані вірші/ Володимир Вакуленко-К.; Упоряд. К. Міхаліциної, О. Рибки; передм. В. Амеланої. – Х.: Віват, 2024. – 192с.: - (Серія «Бібліотека Українського ПЕН», ISBN 978-617-17-0233-2).

ISBN 978-617-17-0156-4

(<https://vivat.com.ua/product/ya-peretvoriuius-shchodennyk-okupatsii-vybrani-virshi/>).

2. «77 днів лютого. Україна між двома символічними датами російської ідеології війни». Reporters.; Упоряд. М. Паплаускайте; передм. С. Жадана. – 2-ге вид. – К. :Лабораторія, 2023. – 224с.

(<https://laboratory.ua/products/77-dniv-lyutogo-ukraina-mizh-dvoma-symvolichnymy-datamy-rosijskoi-ideologii-vijny>).

3. «Чернілевський Ілля. Я птах між тенет.»: поезії / І. Чернілевський; вступ. Слово С. Тримбача; худож. А. Філей. – Ужгород : Вид-во Валерія Падяка, 2023. – 128с. :іл.,фот.

(<https://padyak.com/search.aspx>).

4. «Юнгер Себастьян. Плем'я. Про повернення з війни і належність до спільноти» / пер. з англ. Ольга Корнюшина. – К. :Наш формат, 2023. – 128 с.

(<https://nashformat.ua/products/plem-ya.-pro-povernennya-z-vijny-i-nalezhnist-do-spilnoty-709610>).

5. «Емоційні гойдалки війни. Роздуми психотерапевта про війну. Володимир Станчишин» - 2-ге вид., доп. – К. : Віхола, 2024. – 312 с. (<https://www.vikhola.com/product-page/rozdumy-psyhoterapevta-pro-vijnu>).

6. «Позивний для Йова. Хроніки вторгнення. Олександр Михед» - Львів: Видавництво Старого Лева, 2024. – 344 с.

(<https://starylev.com.ua/knyga-pozyvnyy-dlya-iova-xroniky-vtorgnennya>).

7. «Вторгнення. За лаштунками кривавої війни росії та боротьби України за виживання. Люк Гардінг»; пер. з англ. І. Возняка. – Х. :Віват, 2023. – 352 с. :іл., 8 кол. вкл. – (Серія «Історія та політика», ISBN 978-966-942=843-1). (<https://vivat.com.ua/product/vtorhnennia-za-lashtunkamy-kryvavoi-viiny-rosii-ta-borotba-ukrainy-za-vyzhyvannia/>).

8. «Другий місяць війни. Хроніка війни. Промови та звернення президента України Володимира Зеленського»; Упоряд. О. В. Красовицький; Хроніку подій підготували: В. М. Воронін; А. М. Шаповалова; Худ. Оформ: О. А. Гугалова-Мешкова. – Офіс Президента України, 2022.

(<https://folio.com.ua/books/Drugiy-misyac-viyni-Hronika-podiy-Promovi-ta-zvernennya-Prezidenta-Ukrayini--Volodimira-Zelenskogo?srsId=AfmBOoppU-uBM71WPb2RlnOs1ousaSAVeR2uC3tWYl4b8fU1q5JkvrSi>).

9. «*Чи бачать небеса котів?*»; Еліна Заржицька та Ольга Полевіна: Вид-во: Богдан; 192 с.; ISBN: 978-966-10-8825-1, 2024

(<https://bohdan-books.com/catalog/book/232326/>).

10. «*Волонтерські історії. 2014-2022*» Людмила Охріменко: Вид-во: Відкриття; 232 с.; 2023

(<https://vidkryttia.com.ua/product/>).

11. «*Як це влаштовано: Військо України*»: автор Євген Букет ; ілюстраторка Валентина Дуван. — Харків : Основа, — 48 с. ISBN 978-617-00-4329-0, 2023

(<https://osnova.com.ua/yak-tse-vlashtovano-viysko-ukraini-znt010-525609.html>).

12. «*Війна, що змінила Рондо*»: Романа Романишин і Андрій Лесів; Львів; Видавництво Старого Лева, 40 с. — ISBN 978-617-679-105-8. — 2015

(<https://starylev.com.ua/viyna-shcho-zminyla-rondo>).

13. «*Цуцик*»: Віталій Запека; Видавництво «Білка», 224 с. – 2023

(<https://www.belkabook.com>).

1.5 Технічні й програмні засоби

Обладнання:

- ✓ смартфон;
- ✓ мікрофон для якісного звуку;
- ✓ штатив для зйомки;
- ✓ освітлення (LED-лампи, світлові кільця).

Програмне забезпечення:

- ✓ для монтажу відео: InShot;
- ✓ для розповсюдження: TikTok, Instagram.

1.6 Сфера застосування

Відеоблог про сучасну українську літературу про війну створено в онлайн-форматі, щоб ознайомити глядачів з творами, що відображають реалії російсько-української війни, розкриваючи долі героїв, їхні переживання та історичні події. Проєкт поєднує огляди книг, аналіз сюжетів, що допомагає краще зрозуміти складність воєнної тематики в літературі. Блог доступний для всіх, особливо молоді, і може слугувати додатковим освітнім ресурсом у школах та вишах. Представлені книги також справляють психотерапевтичний вплив, допомагаючи читачам знайти підтримку й внутрішній спокій. Проєкт сприяє розвитку громадянського суспільства, підвищенню медіаграмотності та активізує видавничу сферу, підтримуючи формування свідомої й активної спільноти.

Робота достатньо апробована:

✓ **опубліковано статтю:**

1. **Подорожна О.Г.** Відеоблог як інструмент популяризації літератури в цифровому середовищі. *Журналістика й мистецтво слова: збірник наукових статей* / Гол. редактор Т.О. Цепкало; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вип. 17. Вінниця: ТОВ «Меркюрі-Поділля», 2025. С. 125-135.

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНОГО БЛОГУ «ЛІТЕРАТУРНИЙ КВЕСТ: ЗНАЙДИ СВОЮ ІСТОРІЮ»

2.1 Структура відеоблогу

Відеоблог «Літературний квест: Знайди свою історію» складається з восьми відео та п'яти аналітичних статей, присвячених літературі про війну. Кожен матеріал розповідає про окремого автора та його книгу, що дозволяє глядачам і читачам глибше зануритися в тематику війни через призму різних літературних творів.

Кожне відео має чітку структуру. Спочатку подаються загальні відомості про автора — коротка біографія, яка допомагає зрозуміти контекст його творчості та особливості світогляду. Далі розповідається історія написання книги: обставини, що спонукали автора до створення твору, основні ідеї та мотиви, які він хотів донести до читача. Наступний блок — це відгук на книгу, де аналізуються сюжет, стиль, тематика твору, а також його значення в літературі про війну. Особлива увага приділяється особистим враженням від прочитання книги, що допомагає встановити емоційний зв'язок з аудиторією і стимулює інтерес до твору. Наприкінці кожного відео міститься інформація про те, де можна придбати книгу, що сприяє популяризації читання та підтримці авторів.

Аналітичні статті доповнюють відеоконтент більш глибоким розглядом тематики кожного твору. В статтях проводиться порівняння з іншими книгами на подібну тему, висвітлюється історичний і культурний контекст, у якому створювався твір, а також розглядаються різні інтерпретації та вплив книги на сучасне суспільство. Такий підхід дозволяє читачам отримати більш комплексне розуміння літератури про війну та її значення.

Таким чином, структура відеоблогу поєднує інформаційний, аналітичний та емоційний аспекти, роблячи його цікавим, змістовним і корисним для широкої аудиторії, яка цікавиться літературою про війну.

2.2 Технічні характеристики

Хронометраж кожного відео авторського відеоблогу: «Літературний квест: Знайди свою історію» складає: 2-4 хвилини кожне відео.

2.3 Музичний супровід

Під час монтажу відео музичний супровід здебільшого не використовувався, оскільки всі ролики були озвучені голосом.

2.4 Ідейно-смісловий задум

Головна ідея відеоблогу – популяризація літератури про війну в українському суспільстві. Через відео прагну донести до глядачів не лише історичні факти, а й емоційні переживання, відображені у творах українських авторів.

Відеоблог також слугує платформою для підтримки сучасних українських письменників, допомагаючи їм знайти свою аудиторію та сприяючи розвитку національної літератури. Таким чином, проєкт створює простір для культурного діалогу і глибшого розуміння складних сторінок нашої історії.

2.5 Специфікація аудиторії

Відеоблог орієнтований переважно на молодіжну аудиторію з метою підвищення їхньої зацікавленості до літератури про війну та історії України. Молодь є важливою складовою суспільства, саме вона формує майбутнє країни, тому важливо залучати її до глибшого розуміння національних подій через доступний і сучасний формат. Використовуючи відеоконтент, ми прагнемо зробити історичні та літературні теми більш цікавими, актуальними й зрозумілими, стимулюючи молодь до читання та осмислення важливих сторінок нашої історії. Такий підхід сприяє формуванню патріотизму, національної свідомості і бажання зберігати культурну спадщину.

III. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз ефективності YouTube-трансляцій для збору коштів (Соціологічна група «Рейтинг», 2023. URL: <https://ratinggroup.ua/>)
2. Аналіз інформаційної війни Центр стратегічних комунікацій, 2023. URL: <https://stratcomua.org/>
3. Аналіз попиту на військову літературу. *Книжковий ринок України*, 2023. URL: <https://bookforum.ua/>
4. Аналіз популярності коротких відео-оглядів TikTok Ukraine, 2023. URL: https://www.tiktok.com/@tiktok_ukraine
5. Аналіз тематичних тенденцій у видавництві, 2023. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/305727>
6. Аналіз цензури в традиційних ЗМІ від Інституту масової інформації, 2023. URL: <https://imi.org.ua/>
7. Аналітичний огляд Держкомтелерадіо, 2022. URL: <https://comin.gov.ua/diyalnist/plani-ta-zviti/publichnij-zvit-golovi-derzhkomteleradio/2022-rik>
8. Видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Аналіз продажів класики після запуску квестів. 2023.
9. Видавництво Vivat. Аналіз українського книжкового контенту в соцмережах. Київ, 2023. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/skilki-i-chogo-chitayut-ukrajinci-analiz-doslidzheniya-uik-305345/>
10. Видавництво Vivat. Ринок української книги: тенденції 2022-2023. Львів, 2023. URL: https://www.researchgate.net/publication/385915093_TENDENCIJ_ROZVITKU_KNIZKOVOGO_RINKU_UKRAINI_V_UMOVAN_VIJNI
11. Дані Асоціації видавців України, 2023. URL: <https://www.upba.org.ua/index.php/uk/vydavnytstva/itemlist/tag/2023>
12. Державна політика у сфері книговидавництва, 2023. URL: <https://mcsc.gov.ua/news/derzhavna-pidtrymka-knygovydavnychoyi-galuzi-v-ukrayini/>

13. Дженкінс Г. Конвергентна культура: Де старі та нові медіа стикаються. Львів: Вид-во УКУ, 2006. 320 с.
14. Дослідження волонтерського руху в Україні. *Київська школа економіки*, 2023. URL: <https://kse.ua/>
15. Дослідження впливу літератури на формування ідентичності (Інститут національної пам'яті, 2023. URL: <https://memory.gov.ua/>
16. Дослідження книжкового ринку України, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2021>
17. Дослідження Медіаінституту про довіру до альтернативних джерел інформації, 2023. URL: <https://miu.in.ua/>
18. Дослідження нових форм комунікації під час війни Європейська медіаплатформа, 2023. URL: <https://euvsdisinfo.eu/>
19. Дослідження психологічної допомоги онлайн МОЗ України, 2023. URL: <https://moz.gov.ua/>
20. Дослідження споживання контенту в соцмережах під час війни (Detector Media, 2023. URL: <https://detector.media/>
21. Жуковська. Г. «Постколоніальна література: стратегія подолання глобалізаційних викликів». 2024, URL: <file:///C:/Users/comp9/Downloads/2566442.pdf>
22. Звіт про роботу фактчекінгових проєктів StopFake, 2023. URL: <https://www.stopfake.org/>
23. Звіти Книжкової палати України 2021-2023. URL: http://www.ukrbook.net/statistika_.html
24. ІМІ. Медіаспоживання в умовах війни: Тенденції 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/-i58282>
25. Інститут масової інформації. Динаміка медіаспоживання під час повномасштабної війни. Київ, 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/1000-dniv-povnomasshtabnoyi-vijny-yak-ukrayinski-media-vystoyal-y-pid-chas-rosijskoyi-vijskovoyi-i64963>

26. Київський інститут книгознавства. «Читання в епоху цифрової революції: Український вимір». 2023.

27. Київський інститут психології. Вплив мистецьких практик на психоемоційний стан. 2023. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737692/1/Art%20Therapy%20Space-Coll.of%20scient.articles-2023-Issue%2033%281%29.pdf>

28. Коваленко І. А. Український медіаринок: тенденції та виклики. Харків: Фоліо, 2022. 180 с. URL: https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf

29. Козаренко Р. О. Медіаграмотність у цифрову епоху: теорія та практика. Київ: Либідь, 2021. 154 с.

30. Крижанівська В. О. Медіа в умовах суспільних трансформацій. Київ: НаУКМА, 2023.

31. Маклюен М. Розуміння медіа: Зовнішні розширення людини. 1964. URL: https://starylev.com.ua/old-lion/author/gerbert-marsall-maklyuen?srsltid=AfmBOop3rJALISZqxIgo0N0ys6zgcOKZMFxhmLqSL_lvQXUR2UZ-bsyx

32. Нечипоренко О. В. Цифрова концентрація: виклики медіасприйняття. Київ : Наук. думка, 2022. 178 с. URL: <https://journ.knu.ua/nauka1/wp-content/uploads/2024/02/Conference.pdf>

33. Огляди військової літератури. *Український буктокінг*, 2023. URL: <https://www.youtube.com/c/УкраїнськийБуктокінг>

34. Офіційний сайт програми «Українська книга». URL: <https://ubi.org.ua/uk/search>

35. Офіційні дані про охоплення Telegram-каналів «Оперативний ZSU» та «Військо.Інфо». 2023. URL : https://t.me/s/viysko_info

36. Перчишин М. В. «Поліаспектність блогерської діяльності як феномену інформаційного суспільства», 2022. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/46755>

37. Петренко О. С. Вплив інфлюенсерів на книжковий ринок України. *Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Серія «Журналістика»*. 2023. №45. С. 78–85.

Половинчак Ю. Соціокомунікаційні аспекти української книжкової культури в епоху цифрових та суспільних трансформацій: сучасні тенденції, виклики та перспективи», 2024. URL: file:///C:/Users/comp9/Downloads/npnbuimviv_2024_70_4.pdf

38. Приклади спільних проєктів блогерів та буктокерів (Книжковий арсенал, 2023. URL: <https://book-arsenal.com/>

39. Приклади терапевтичних блогів @psychologist_war_ua, 2023. URL: https://www.instagram.com/psychologist_war_ua/

40. Проєкт «Читомо». Література як форма опору: аналітичний огляд. Київ, 2024. URL: <https://ubi.org.ua/uk/search>

41. Проєкт «Читомо». Аналіз впливу на книжковий ринок, 2023. URL: <https://chytomo.com/knyzhkovyj-2023-piv-roku-bez-rosijskykh-knyzhok-z-novymy-knyharniamy-ta-v-poshukakh-kadriv/>

42. Проєкт «Читомо». Звіт про активність хештегу #КнигаВОдинКадр. 2023. URL: <https://chytomo.com/analytics>

43. Проєкти архівації цифрового контенту воєнного часу (ООН в Україні, 2023. URL: <https://ukraine.un.org/>

44. Проєкти з історіями переживших війну «Герої не вмирають», 2023. URL: <https://www.facebook.com/heroesneverdieua>

45. Семко Л. В. Цифрова літературна критика: трансформація дискурсу. Київ: Академперіодика, 2023. 215 с.

46. Сімошова А. «Українські книжкові телеграм-канали з погляду інфлуенсер-маркетингу», 15 травня 2024. URL: <https://cct.dp.ua/index.php/journal/article/view/253>

47. Соціологічна група «Рейтинг». Медіа-поведінка населення України в умовах війни. Київ, 2024. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Ukrainske_suspilstvo_v_umovakh_viiny_Rik_2024.pdf?PHPSESSID=1lvoohpuom7ceoo0vjkgdbleg2

48. Соціологічне дослідження читацьких уподобань, 2023. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2023>

49. Статистика зборів коштів через соцмережі (Фонд «Повернись живим»), 2023. URL: <https://www.comebackalive.in.ua/>
50. Статистичні дані Книжкової палати 2023 URL: <https://chytomo.com/u-2023-rotsi-v-ukraini-vydaly-ponad-13-tysiach-knyzhok-knyzhkova-palata/>
51. Шатолова І. «Тема війни і миру в сучасній українській поезії», 2024. URL: <file:///C:/Users/comp9/Downloads/2566442.pdf>
52. Шкляр Ю. О. «Гейміфікація як інструмент залучення аудиторії в соціальних медіа». *Вісник ЛНУ ім. І. Франка. Серія «Журналістика»*. 2021. №12. С. 31–38.
53. Cisco. Annual Internet Report 2023 URL: <https://www.cisco.com/c/en/us/solutions/collateral/executive-perspectives/annual-internet-report/white-paper-c11-741490.html>
54. Google Trends. Динаміка запитів «українська літературна ідентичність», 2022–2023. URL: <https://trends.google.com>
55. McGonigal J. Reality Is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World. Penguin Press, 2011. URL: https://hci.stanford.edu/courses/cs047n/readings/Reality_is_Broken.pdf
56. Meta. Video Engagement Benchmarks , 2024. URL: https://www.looqme.io/en?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=g&utm_content=751528133220&utm_term=media%20monitoring&gad_source=1&gad_campaignid=22539467685&gbraid=
57. Miro. Interactive Content Engagement Report, 2023. URL : URL: <https://miro.com/research>
58. TikTok Україна. Аналіз трендів контенту за 2024 рік. URL : <https://genius.space/lab/najkrashhi-trendi-tiktok-navesni-2024-roku-desyatki-novih-id-ej-dlya-miljonnih-pereglyadiv/>
59. TikTok. #BookTok Community Report, 2024. URL: <https://newsroom.tiktok.com/booktok-report>

60. We Are Social. Digital, 2024: Ukraine URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2024-ukraine>

**IV. СЦЕНАРІЙ АВТОРСЬКОГО ВІДЕОБЛОГУ ДЛЯ КНИГОЛЮБІВ НА ПЛАТФОРМАХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА МЕСЕНДЖЕРІВ
«ЛІТЕРАТУРНИЙ КВЕСТ: ЗНАЙТИ СВОЮ ІСТОРІЮ»**

1 відео: Володимир Вакуленко «Я ПЕРЕТВОРЮЮСЬ. ЩОДЕННИК ОКУПАЦІЇ. ВИБРАНІ ВІРШІ».

Відео	Звук
На початку відео лунає звук пострілу. Далі озвучується фраза. Потім кадр, на якому гортаються сторінки. Далі на відео демонструються сторінки щоденика Володимира Вакуленка.	Озвучка: «Віддаси, коли наші прийдуть». Далі озвучуються фрагменти записів зі щоденника Володимира. У кінці відео інформація про те, де можна придбати книгу.

2 відео: Володимир Станчишин «Емоційні гойдалки війни»

Відео	Звук
На початку відео в чорно-білому кольорі показується проживання різних емоцій. Далі я розповідаю про важливість емоцій під час війни.	На початку відео тривожно-сумна мелодія. Далі моя розповідь про книгу.

3 відео: Reporters. «77 днів лютого»

Відео	Звук
-------	------

Повільно з'являється обкладинка книги. Крупний план обкладинки. Далі на відео йде швидка нарізка фото з Маріуполя. Потім демонструються ілюстрації з книги. Закінчується відео кадрами перегортання книги. Кінцевий кадр – книга на фоні українського прапора.	Озвучка: «77 днів... 77 днів лютої зими. Голос за кадром: «77 днів лютого. Книга, що фіксує початок найжахливішого етапу нашої історії. «Це 77 днів болю, страху, героїзму та незламності. Голос за кадром читає цитати з книги. Також на відео лунає тиха музика. За кадром озвучується узагальнююча теза: «77 днів лютого – це книга, яка нагадує про нашу силу, нашу стійкість та нашу віру у неминучу перемогу. Останньою на відео звучить інформація, про те, де можна придбати книгу.
--	--

4 відео: Ілля Чернілевський «Я птах між тенет»

Відео	Звук
На відео демонструються ілюстрації з книги, де зображені фото з життя Іллі. На відео кадри перегортання книги.	Озвучується інформація про Іллю, як митця. Далі зачитуються поезії Іллі з книги. Також озвучується інформація про те, в який період писалися вірші.

5 відео: Олександр Михед «Позивний для Йова»

Відео	Звук
Обов'язкового на початку відео «Дисклеймер». Повільно показується обкладинка книги. Далі на відео з'являються кадри з Бучі, Ірпеня, Гостомеля, Бородянки. На відео демонструються ілюстрації з книги.	Голос за кадром начитує текст. Музика: Royalty. Потім озвучується текст.

6 відео: Себастьян Юнгер «Плем'я»

Розмовне відео про книгу на вулиці.

7 відео: «Хроніка подій. Другий місяць війни. Промови та звернення президента України»

Відео	Звук
Дисклеймер Початок відео, обкладинка книг, потім кадри перегортання книги. Далі кадри березень-квітень 2022 року.	На фоні відео, озвучуються факти та цитати з книги.

8 відео: Люк Гардінг «Вторгнення»

Відео	Звук
-------	------

Кадри перегортання книги. Далі демонструються ілюстрації з книги.	Озвучуються відомості про автора та цитати з книги.
---	---

Сценарій статті за текстом про книгу «Як це влаштовано: Військо України» Євгена Букета

Книга «Як це влаштовано: Військо України» відомого українського автора Євгена Букета – це унікальне видання, яке відкриває перед читачем не лише структуру та історію Збройних Сил України, а й живу історію мужності, відваги та нескореності нашої армії. Ця книга створена для широкого кола читачів – від дітей 4 років до дорослих понад 100 років, що робить її справжнім скарбом для кожного, хто прагне глибше зрозуміти, що стоїть за кожним подвигом наших захисників.

1. Про автора і стиль книги

Євген Букет — це не просто письменник, а людина, яка з любов'ю і повагою розповідає про військову історію України. Його стиль поєднує наукову ґрунтовність із доступністю, що дозволяє читачам різного віку легко зануритися у тему. Книга не лише інформує, а й надихає, викликаючи почуття гордості і віри в силу нашої армії.

2. Що розповідає книга

- Історія формування Збройних Сил України: які історичні події заклали фундамент нашої оборони, як народжувалася і розвивалася українська армія.
- Організація війська: структура, роди військ, підрозділи, і як вони працюють разом заради миру і безпеки.
- Сучасні виклики: особливо в умовах повномасштабної війни з Росією, які труднощі стоять перед армією.

- Підготовка військових: навчання, тренування, сучасні технології та оснащення, які допомагають нашим захисникам бути на передовій.

- Роль інформаційної війни і гібридних методів у сучасному конфлікті, що є невід’ємною частиною сучасної боротьби.

3. Особливості подачі матеріалу

Книга не подає сухі факти – це живі історії про людей, які щодня ризикують життям заради спокою країни. Кожна сторінка — це крок у світ, де сила і відвага поєднуються з мудрістю і стратегією. Вона допомагає читачам відчувати пульс армії, зрозуміти її глибину і силу.

4. Для кого ця книга

- Для дітей від 4 років – це захоплива подорож у світ військової історії і сучасності.

- Для студентів, викладачів, дослідників — ґрунтовне джерело інформації про українське військо.

- Для всіх, хто хоче підтримати армію знаннями і розумінням, щоб краще усвідомлювати, що відбувається на передовій.

5. Особистий досвід та враження читача

До повномасштабного вторгнення багато хто з нас не задумувався про деталі влаштування армії. Книга змінила це ставлення. Вона відкриває очі на те, наскільки складною і злагодженою є система, що стоїть за кожним бойовим підрозділом. Особливо вражає опис сучасних викликів, з якими зіткнулася армія, і розуміння, що підтримка захисників має бути не лише словесною, а й знаннями.

«Як це влаштовано: Військо України» — це більше, ніж просто книга. Це голос нашої армії, її історія і душа, яка надихає, навчає і підтримує. Вона допомагає кожному, хто любить Україну, глибше зрозуміти, що стоїть за кожним подвигом наших захисників.

Цю книгу варто прочитати кожному — від наймолодших до найстарших, щоб відчувати справжню силу і мужність українського війська. Вона доступна у

провідних українських книжкових магазинах і стане надійним супутником у пізнанні справжньої сили і мужності наших героїв.

Сценарій статті за текстом про книгу «Війна, що змінила Рондо»

Вступ

Коли я вперше взяла до рук книгу «Війна, що змінила Рондо», відчула, як серце стиснулося від хвилювання і тривоги. Це не просто дитяча казка, а глибока і водночас ніжна історія, створена Романою Романишин і Андрієм Лесів, яка розповідає про те, як війна змінює життя і душі людей. Рондо — маленьке щасливе містечко, де квіти співають, а життя вирує у гармонії з природою. Проте одного дня сюди приходить Війна — чорна, страшна, безжальна, яка назавжди змінює світ Рондо і його мешканців. Ця книга — не просто історія, а маніфест надії, сили і світла, що проростає навіть у найтемніші часи.

Основна частина

1. Війна як жива сутність, що руйнує світло

У книзі війна постає як жива істота, яка не має серця і не розуміє жодної мови, але торкається кожного і залишає шрами. Вона приходить зненацька і руйнує все навколо — будинки, улюблені місця, спокій і радість. Мешканці Рондо, тендітні і вразливі створіння, спочатку не розуміють, що таке Війна і чому вона прийшла. Війна — це темрява, що заглушує спів квітів і змушує місто замовкнути. Але навіть у цій темряві залишається місце для світла і надії.

2. Герої — символи єдності і сили

Головні персонажі – Данко, Зірка і Фабіян – троє вірних друзів, які разом з іншими мешканцями міста об'єднуються, щоб протистояти темряві. Вони бояться, сумують, але знаходять у собі мужність і силу створити «машину світла» — символ спільної боротьби і надії. Ця метафора показує, що навіть найтендітніші істоти можуть вистояти, якщо будуть разом. Книга нагадує, що

справжнім героєм може стати кожен, і що перемогти війну можна лише об'єднавшись.

3. Візуальна історія – малюнки як емоційний посил

Окремої уваги заслуговують ілюстрації. Спочатку Рондо яскраве, барвисте, повне життя і музики. З приходом війни кольори зникають, місто занурюється у чорно-білу темряву, що символізує біль і втрати. Але коли з'являється «машина світла», кольори повертаються, хоч і з відтінком пам'яті про пережите. Цей візуальний контраст підсилює емоційний вплив книги і робить її унікальним твором, який говорить не лише словами, а й образами.

4. Значення книги для різних читачів

«Війна, що змінила Рондо» – це книга для дітей, щоб вони знали, що навіть у найстрашніші часи можна знайти силу і світло. Для батьків – це допомога у складній розмові про війну, яка не лякає, але й не применшує її жахів. Для журналістів і дорослих – це приклад, як говорити про біль і трагедію, зберігаючи людяність і надію. Книга вчить, що війна залишає шрами, але життя триває, і світло завжди перемагає темряву.

Висновок

«Війна, що змінила Рондо» – це книга про сьогоднішній день, про незламність і віру у світло навіть у найтемніші часи. Вона нагадує, що війна змінює все, але не знищує надію і силу людей. Ця історія – про пам'ятати. Україну, про нас усіх, про нашу спільну боротьбу і перемогу. Якщо ви хочете не просто прочитати, а відчувати і повірити – ця книга для вас. Вона змусить плакати і надихне вірити. Обов'язково прочитайте її і дайте прочитати своїм дітям – це важливий урок, який варто пам'ятати.

Сценарій створення статті-відгуку на книгу «Волонтерські історії. 2014-2022» Людмили Охріменко

Вступ

Книга «Волонтерські історії. 2014-2022» Людмили Охріменко – це не просто збірка оповідань про війну. Це живі, щирі історії людей, які в найскладніші часи знаходили в собі сили допомагати іншим. Авторка, сама волонтерка і журналістка, передає не лише факти, а й емоції, біль і надію, що робить цю книгу важливою для розуміння сучасної української історії. Відразу відчуваєш, що це не суха хроніка, а справжнє серце, розірване і зібране назад руками тих, хто не міг стояти осторонь.

Основна частина

Тематика книги охоплює волонтерський рух в Україні з 2014 по 2022 роки, з особливим акцентом на події початку повномасштабного вторгнення у

2022 році. Оповіді про життя під обстрілами, евакуації з Маріуполя, допомогу військовим і цивільним – це історії про простих людей, які робили неможливе. Вчителька, що стала психологинею для цілого села, IT-спеціаліст, який організовував логістику під обстрілами, бабуся, що плела маскувальні сітки під звуки сирен – всі вони демонструють, як любов проявляється через конкретні дії.

Особливо вражає розділ про міжнародну підтримку, зокрема польських волонтерів, які стали справжніми ангелами-рятівниками для багатьох українців. Стиль написання Людмили Охріменко живий, емоційний, без пафосу, з нотками чорного гумору, який стає єдиною зброєю проти відчаю. Книга балансує між болем і надією, словами і діями, що робить її неймовірно проникливою.

Особисто мене вразила зустріч з авторкою на фестивалі, де вона говорила про героїв так, ніби це наші сусіди. Саме це – головна сила книги: герої могли б бути кождим із нас. Вона нагадує, що мужність – це дія попри страх, і після прочитання хочеться робити більше, навіть якщо раніше ти ніколи не був волонтером.

Висновок

«Волонтерські історії. 2014-2022» – це документальний пам'ятник незламності українського народу і сили звичайних людей. Ця книга нагадує, що добро, мужність і співчуття завжди сильніші за насильство. Вона лікує душу, надихає на дії і змінює погляд на війну, показуючи її очима рятівників, а не агресорів. Після прочитання вже неможливо казати «це не моя справа», адже кожен з нас – частина цього незламного пазла. Таке видання заслуговує почесного місця на полиці в кожній домівці, як символ надії і людяності.

Сценарій створення статті-відгуку на книгу ««Чи бачать небеса котів» Ольги Полевіна та Еліна Заржицька

Вступ

- Книга «Чи бачать небеса котів» – це унікальний літературний проєкт, створений 36 авторами, що об'єднали свої зусилля, щоб розповісти про одну трагічну подію – ракетний удар по багатоповерхівці в Дніпрі 14 січня 2023 року.
- Авторки ідеї та упорядниці – Ольга Полевіна та Еліна Заржицька – запропонували форму колективної повісті, що дозволяє через 36 різних історій показати масштаби трагедії та її вплив на життя простих людей.
- Назва книги символічна: коти – це образ домашнього тепла, затишку і безпеки, що були зруйновані війною. Вона підкреслює, що війна забирає не лише людські життя, а й усе, що робить дім домом.

Основна частина

1. Концепція та структура книги

- Книга складається з 36 оповідань, кожне з яких розповідає про мешканців однієї з квартир у зруйнованому будинку. Ці історії – це 36 «всесвітів», що зникли в одну мить.
- Образ будинку виступає як метафора України, батьківщини, простору, де переплітаються життя, любов і трагедія.
- Форма колективної повісті була обрана, щоб уникнути ефекту збірки і створити єдину цілісну історію через різні голоси авторів.

2. Тематика та символізм

Головна тема – війна і її руйнівний вплив на людські долі, особливо на мирних мешканців, які опинилися у центрі трагедії.

Коти як символ домашнього тепла, безпеки і невинності, які були зруйновані. Образ кота Марильки, що «живе» у будинку, об'єднує оповідання.

Важливе місце займають історії дітей – вони підкреслюють найбільший біль і втрату, викликають глибоке співчуття і рефлексію.

- Пам'ять і надія – книга не лише про смерть, а й про людську стійкість, любов і віру в майбутнє.

3. Емоційний вплив на читача

Текст книги пронизаний внутрішнім болем і непідробною емоційною силою, що змушує читача відчувати кожну втрату як особисту трагедію.

Авторки не дають можливості звикнути до війни, цифр і новин, змушують глибоко співпереживати і пам'ятати.

Книга викликає сильні емоції – від сліз і шоку до гніву і провини за безпеку, у якій перебуваєш.

4. Соціальна і культурна значущість

Книга є реквіємом за загиблими і закликом до миру, вона формує колективну пам'ять про жертви війни.

Вона є важливим культурним артефактом сучасної української літератури, що підтримує національну ідентичність і солідарність у часи війни.

Проект має виховне значення — він нагадує про цінність людяності, милосердя і любові до Батьківщини.

Висновок

«Чи бачать небеса котів» – це не просто література, а обов'язок пам'ятати і не допустити повторення трагедій.

Книга рекомендована для читачів, які готові прийняти біль і стати частиною пам'яті про жертви війни.

Вона змінює ставлення до війни, допомагає усвідомити людські втрати і важливість збереження миру.

Сценарій створення статті-відгуку на книгу «Цуцик» Віталія Запеки

1. Вступ

• Знайомство з книгою:

Роман «Цуцик» Віталія Запеки – це твір, який я прочитала з великим інтересом та емоційним зануренням. Автор, який сам пережив жахи війни, пропонує нам подивитися на конфлікт через призму долі маленького цуценяти.

• Особисте ставлення:

Мене завжди цікавили історії, що розкривають людську природу в екстремальних обставинах. Тож я була заінтригована, як саме Запека використає образ тварини для передачі складних емоцій і подій.

• Перші враження:

Вже з перших сторінок мене захопила атмосфера книги — вона відразу занурює у світ, де війна руйнує життя, але не знищує волю до життя.

2. Опис атмосфери та сюжету

• Військовий контекст:

Автор майстерно описує глухі підвали, де ховаються і люди, і тварини, створюючи відчуття замкненості і небезпеки. Ці сцени дуже реалістичні і змушують відчувати страх і безпорадність.

• Жорстокість війни:

Війна змінює не лише фізичний світ, а й стосунки між людьми — колишні сусіди стають ворогами. Це додає історії гостроти і драматизму.

• Моменти людяності:

Незважаючи на хаос і жорстокість, у книзі є світлі миті — коли хтось ділиться останнім, підтримує іншого, проявляє співчуття. Ці моменти надихають і нагадують про справжню цінність людяності.

• Воля до життя:

Незламна воля жити і боротися за світло навіть у найтемніші часи — це одна з головних тем роману, яка мене глибоко вразила.

3. Образ головного героя — цуценяти

- **Символ беззахисності і надії:**

Вибір маленького цуценяти як головного героя — це дуже вдале художнє рішення. Воно символізує беззахисність, вразливість, але водночас і надію, що не згасає.

- **Глибина людської трагедії через призму тварини:**

Через долю цуценяти читач бачить, як війна впливає на все живе навколо. Це допомагає глибше усвідомити масштаб трагедії, адже цуценя не може захистити себе – так само, як і багато людей у конфлікті.

- **Контраст із жорстокістю світу:**

Беззахисність героя на фоні жорстокості війни створює сильний емоційний контраст, який тримає увагу і викликає співчуття.

4. Емоційний та філософський зміст

- **Емоції, що викликає книга:**

Роман наповнений гострими почуттями – біль, розпач, лють, але й митьки надії. Цей емоційний спектр робить читання насиченим і глибоким.

- **Філософське дослідження людяності:**

«Цуцик» – це не просто історія про війну. Це роздуми про те, що робить нас людьми у найскладніших обставинах. Автор показує, що навіть у пеклі війни можна знайти і зло, і добро, і силу духу.

- **Відображення найкращих і найгірших рис:**

Через персонажів і події ми бачимо, як війна викриває як найгірші, так і найкращі якості людини – жорстокість і співчуття, страх і мужність.

5. Враження від фіналу

- **Фінал без штучного щасливого кінця:**

Книга не завершується легкою перемогою чи ідеальним щастям. Це робить її ще більш правдивою і сильною.

- **Світло крізь темряву:**

Фінал символізує перемогу надії і внутрішньої сили над болем і темрявою. Це залишає тепле, але глибоке відчуття.

- **Відчуття завершеності:**

Цей фінал дає змогу усвідомити, що навіть після найстрашніших випробувань можна знайти сенс і силу жити далі.

6. Чому книга варта уваги

• Антивоєнний маніфест:

«Цуцик» – це потужний заклик проти війни, який змушує замислитися над її наслідками.

• Глибоке психологічне дослідження:

Книга допомагає краще зрозуміти, як війна впливає на психіку і душу людини.

• Переосмислення цінностей:

Історія змушує задуматися про те, що справді важливо в житті, і переоцінити свої погляди.

• Вплив на світогляд:

Після прочитання «Цуцика» я по-іншому дивлюся на життя, мир і людяність.

7. Висновок

• Підсумок:

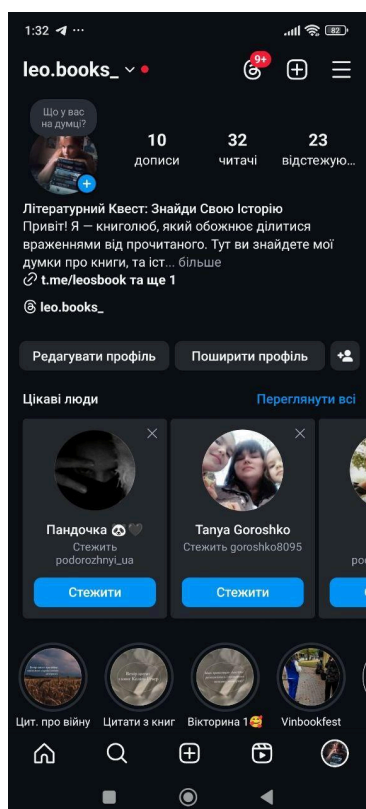
Віталію Запеці вдалося створити не просто роман, а живий свідок війни, що залишає глибокий слід у душі.

• Особисте звернення:

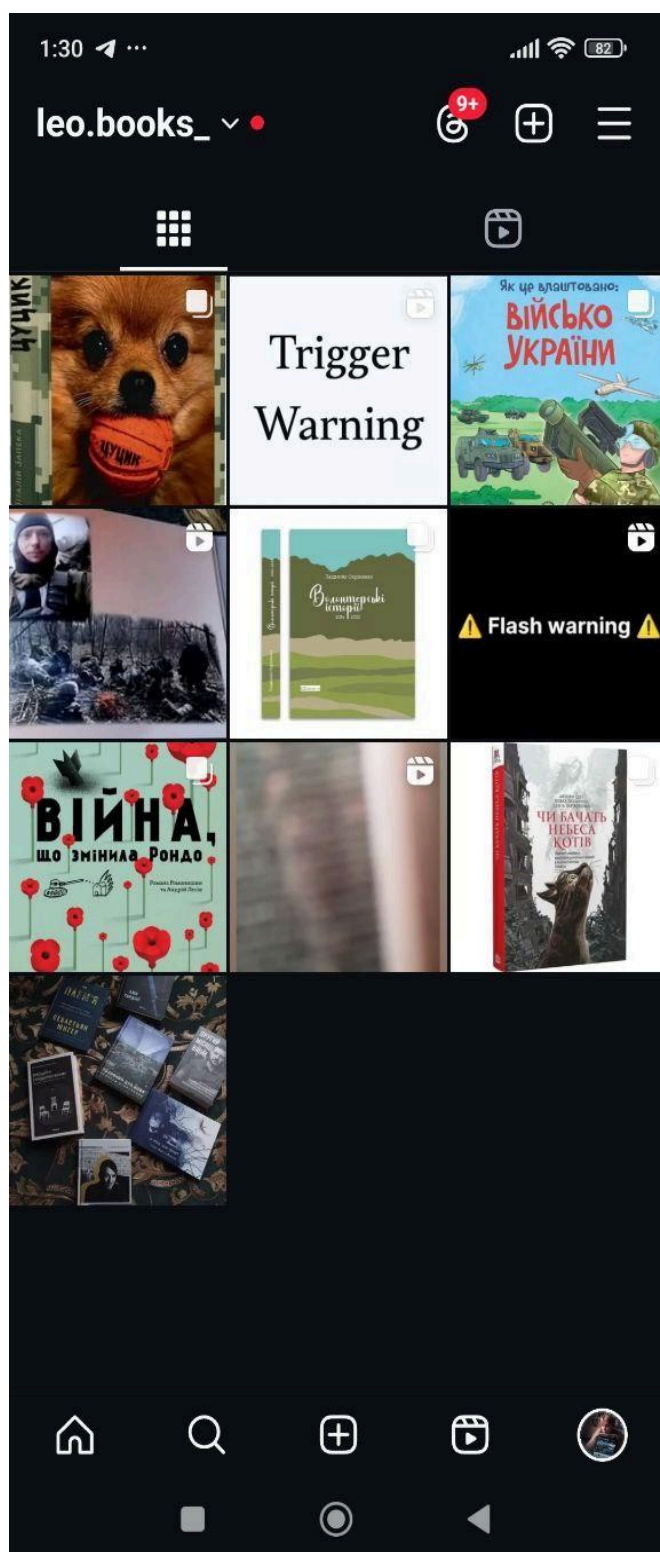
Я щиро рекомендую цю книгу всім, хто хоче краще зрозуміти ціну миру і справжню вартість людяності.

Додатки

Додаток А.

Додаток Б.

Додаток В.

